

LUBIEZNY (32) *ai*

lubiezny (31), **lubiezni** (1); lubiezny : lubiezni *FalZioł* (9:1).

lubiezny (17), **lubieżny** (16), lubiezny *a*. lubieżny (5); lubiezny *FalZioł* (10) *OpecŻyw* (3), *OpecŻywList*, *GlabGad*, *Leop*, *ModrzBaz*; lubieżny *KromRozm I* (2), *KromRozm II* (2), *GliczKsiąż*, *LubPs*, *ArtKanc*, *GrabowSet*, *WujNT*, *KlonFlis*.

e jasne.

comp lubieźniejszy (1).

sg m N lubiezny (6). ◇ *G* lubiezn(e)go (2). ◇ *I* lubiezn(e)m (1). ◇ *L* lubieznym (1). ◇ *f N* lubiezną, lubieźniejszą (4), lubiezn(a) (2). ◇ *A* lubiezną (5). ◇ *n N* lubiezn(e) (3). ◇ *A* lubiezn(e) (1). ◇ *I* lubiezn(e)m (1). ◇ *L* lubieznym (1). ◇ *pl G* lubieźnych (1). ◇ *A subst* lubiezn(e) (2). ◇ *I m* lubiezn(e)mi (1). ◇ *L* lubieźnych (1).

Sł stp, *Cn notuje*, *Linde XVI i XVIII w.*

1. Wywołujący przyjemne wrażenie, uczucie zadowolenia, miły, wdzięczny; ładny, piękny; *venustus BartBydż*; *blandus, delectabilis, delicatus, voluptabilis, voluptarius, voluptuosus Cn* (24) : *Venustus*, pykny, lubiezny *BartBydż* 167b; Woda w ktorej by był rozpułczony Blaywas z krochmalem/ Licze czyłci paniam czyniacz ie lubieźnem. *FalZioł III* 36d; Wiatr cieply/ czałem z defzczem lubieźnem. *FalZioł V* 55v, V 55 [2 r.], 55v; czemu Pan łam powyáda/ iż yárzmo yego lubieźne yełt/ á brzemyę yego lekkye? *KromRozm II* mv; wyele tych yełt/ ktorzy dla tego łye imuyą tey nowej náuki/ iż yełt lubieźna/ a ku łwey woley ludźyom wodzey popułłcza *KromRozm II* a3v; Lubieźną cześ wdzyęzną chwałę wy zyemłkye niłkości Vczyńcye Pánu łwoyemu *LubPs* ff3v.

lubiezny komu (1): Slodkié mi bylo twé towarzyłtwo/ twá rozmowa byla mi lubieźná. *OpecŻyw* 185; [Będe łpiewał Pánu w żywoćie moim: á opiewác będe Bogu memu pokim żyw. Niech mu będa lubieźne słowá moie: ia zás będe łie kochał w Pánie. *Leop Ps* 103/34 (*Linde*)].

W połączeniach szeregowych (3): Oczy byly czudne a yalne na uełfrzenye lubieźne *PatKaz III* 121; *KromRozm I* N2; A tá [poźqdliwość] podobna iełt Fáwoniufłsowi/ ktory wieie z zachodu: á iełt wiátr łagodny/ lubieźny y płodny. *KlonFlis* A4v.

W przeciwstawieniu: »lubieźny ... srogi« (1): Lubieźne ácz nam rzeczy pod czałł [srodzy *harcownicy*] podawáią/ ále zázwdy łrogi iad w łobie zákrywáią *ArtKanc* S8.

Wyrażenia: »lubieźna rzecz« (2:1) (3): Kogo wzrułfa rzecz iáka lubieźna [*Qui re iucunda commovetur*] y dodawa mu tey nádźieie że ie y dołtapi [...] á co o niem rozumiełz/ żeby miał dobrego rozładku w łpráwách łwych wżywác? *ModrzBaz* 7; *ArtKanc* S8; Náuczáiący lubieźnych rzeczy y básni. *WujNT* Aaaaaa2.

»lubieźne słowá« = *pochlebstwo* (1): *Blanditiae, lubieźne slova BartBydż* 19b.

»wonia lubieźna« (2:1) (3): mirra w włciech trzymana/ czyni wonią lubieźną á czuchnienie oddala. *FalZioł V* 80v, I 110d, V 80v.

»lubiezny na wzrok, na weźrzenie« [*szyk 1:1*] (2): *PatKaz III* 121; Widźyáłá nyewyáłtá/ [...] iż dobre było drzewo kn yedzenyu/ á pyękne w oczu/ y lubieźne ná wzrok/ y wźyęłá owocu yego y yádlá. *KromRozm I* N2.

Szeregi: »dobry a lubiezny« (1): gwoździki czynią dobrą a lubieżną wonią wft małtkowane. *FalZioł* V 80v.

»przyjemny i lubiezny« (1): Niebyła ofiara bogu oytzu od początku świata przyjemnyffá ij lubieznyffá/ anij będzie do fkonczenia świata iako ta. *OpecŻyw* 26v.

»wdzięczny a lubiezny« (1): Gby [!] ktho fobie licze vmywa Rożaną wodką czyni płeć wdzięczną a lubieżną *FalZioł* II 11a.

W przeni (1) : Ale bład y nyeprawdá flowki pyęknemi a lubyeżnemi przyfmaiki ozdobyona y ocukrowána/ niż fye obaczyfz/ w ferce fye wkráda. *KromRozm I* N2v.

a. Pożądany (1) :

Szereg: »lubiezni i miły« (1): then kamień od męża nofzony/ czyni go fwey żenie lubieznie⁸⁰, y barzo miłego/ tak iże przez niego być nie może. *FalZioł* IV 56a.

2. Łaskawy, przyjazny (6) : [Bóg] uftauyl aby tą lubyezna panna była nam początkiem wfzytkyego dobrego y zbauyenia *PatKaz III* 91v.

lubiezny komu (1): *PatKaz III* 122 cf *W przeciwstawieniu*.

W połączeniach szeregowych (3): Zdrów bądź też wielmi dziwny/ wfłechmotzny ij fliczny/ piękny ij miłofny a wflytek lubiezny. *OpecŻyw* 18; *OpecŻywList* Cv; Twarz rowna a nie nadęta, znamio, człowieka ku rzeczy wfzelkiew godnego, lubieznego/ wiernego, ku poftudze powolnego, dowcipnego *GlabGad* N2v.

W przeciwstawieniu: »srogi ... lubiezny« (1): [*Panna Maryja*] zlym (ftala) frogą dobrym lubyezna nauefrzenyu dzyw uyelky bozy *PatKaz III* 122.

a. O zwierzętach: oswojony, obłaskawiony; tu w przeni (1) :

Szereg: »pokorny, lubiezny« (1): Nie taycie znaczney flawy/ A ile mocy ftawa W was pokornych lubieznych Zwierzách ptakách drapieżnych/ A człek więc człowiek/ niech cześć chwałę dawa *GrabowSet* Xv.

3. Zmysłowy, pożądliwy; deditus (libidini), lascivus, libidinosus, mollis, voluptarius Cn (2) :

Wyrażenie: »lubieżne obłapianie« (1): [*niewiasta wszeteczna mówi do młodzieńca*] podz vzywaymy miłości y tudziefz kochaymy fie w lubieznym obłapianiu [*frumur cupitis amplexibus*]/ aż do dñiá. *Leop Prov* 7/18.

W przeni (1) :

Wyrażenie: »lubiezny świat« (1): ich [*rzemieślników*] rzemyęffá ácz fą teraz ná thym rofkoffnym a lubyeżnym fwyecye/ rzeczy potrzebne pánom rofkoffnym a ludzjom rzetelnym/ nie fą przedfiewtey myerze/w yákyey położone fą náuki *GliczKsiąż* H3.

Szereg: »rozkoszny a lubiezny« (1) *GliczKsiąż* H3 cf *Wyrażenie*.